

Pożegnanie Doktora Henryka Skurzaka (1934–2013)

Doktor Henryk Skurzak urodził się 20 maja 1934 r. w Lublinie, tam też studiował medycynę i rozpoczął swoją pracę zawodową jako młodszy asystent w Zakładzie Fizjologii Człowieka Akademii Medycznej. Większą część życia spędził w Warszawie, pracując w Instytucie Onkologii, a następnie w Centrum Onkologii — Instytucie im. Marii Skłodowskiej-Curie na Ursynowie.

Zmarł 29 lipca 2013 r. w Warszawie, 7 sierpnia żegnali Go współpracownicy, przyjaciele i rodzina.

Swoją wieloletnią pracę w Warszawie doktor Skurzak rozpoczął w 1957 r. w Zakładzie Biologii Nowotworów Instytutu Onkologii jako stypendysta MZiOS, następnie pracował jako asystent i starszy asystent pod kierownictwem prof. Kazimierza Duxa.

W 1961 r. został laureatem Nagrody Ministra Zdrowia, którą otrzymał za pracę nad wpływem hormonów sterydowych na aktywność enzymów w nabłonkach hormonowrażliwych.

Rok później obronił pracę doktorską pt.: „Wpływ hormonów sterydowych na wzrost przeszczepionych raków pochwy u myszy”. Uczestniczył też czynnie w pracach krajowych towarzystw naukowych: w latach 1966–1973 był sekretarzem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Histochemików i Cytochemików, zaś w latach 1979–81 był sekretarzem Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Immunologicznego. W międzyczasie (1971–1972) przebywał w Karolinska Institutet w Sztokholmie jako stypendysta UICC, a w latach 1973–1974 był stypendystą WHO. W 1976 r. przebywał na 3-miesięcznym stażu w Narodowym Instytucie Raka w Bethesda. W latach 80. był także członkiem Komisji Hodowli Tkanki i Komórek Wydziału VI PAN.

Od 1975 r. pracował jako adiunkt i był kierownikiem Pracowni Immunologii Nowotworów Człowieka w Zakładzie Immunologii. Pracownię tę w dużym stopniu przeorganizował, wprowadzając szereg nowoczesnych technik. Był twórcą Banku Komórek i Tkanki, jednego z pierwszych w Polsce. W Centrum Onkologii — Instytucie pozostał do końca 2011 r., a następnie — do wiosny 2013 roku — współpra-

cował z Zakładem Immunologii. Ciężka choroba przerwała tę współpracę.

Dr Skurzak był człowiekiem niezwykle oddanym pracy zawodowej, która była Jego ogromną życiową pasją. Zawsze był otwarty i dostępny dla współpracowników i przyjaciół. Z oddaniem służył im swą pomocą i radą.

Dorobkiem zawodowym doktora Skurzaka są liczne publikacje z zakresu immunohistochemii, biologii nowotworów oraz immunologii, a także bardzo liczne prezentacje na krajowych i międzynarodowych zjazdach i konferencjach. Najistotniejszą częścią Jego dorobku naukowego były badania z zakresu immunologii nowotworów, w tym komórkowych mechanizmów odporności przeciw nowotworom doświadczalnym i klinicznym.

Był jednym z pierwszych, którzy pracowali nad tzw. naturalną cytotoksycznością limfocytów; w kilku pracach udokumentował istnienie komórkowej obok humoralnej nieswoistej odporności przeciwnowotworowej.

Doktora Skurzaka pamiętają wieloletni pracownicy Centrum Onkologii, wspominając Go jako człowieka dobrego i życzliwego: (...). *Był wszechstronny, wspaniale łącząc umiejętności praktyczne z wiedzą teoretyczną. Takim był — mówi Jego bliski współpracownik Grzegorz Chojnowski, z którym Doktor wykonywał wiele prac technicznych, związanych także z konserwacją sprzętu. — Te niezwykle umiejętności techniczne były zbyt często wykorzystywane, a nawet nadużywane przez innych, ale było też wiadomo, że o taką pomoc można prosić i że Doktor Skurzak nikomu jej nie odmówi.*

Doktor Sławomir Mazur wspomina Go też jako wielkiego zwolennika sportów, szczególnie żeglarstwa i narciarstwa. Opowiada o Jego turniejach brydżowych, w których — oprócz Doktora — uczestniczyła również prof. Jadwiga Koziorowska, dr Natalia Mazur oraz p. Maria Rybarska i p. Janka Werblińska.

— Oddany Pracownik i życzliwy Człowiek — Taki był, i takim Go zapamiętamy.

mgr Krystyna Czujkowska, dr hab. Magdalena Chechlińska
Centrum Onkologii — Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie
e-mail: chech@coi.waw.pl